

Mötesanteckningar samråd regionala pensionärsrådet

Tema: Hälsa- och sjukvård

Mötesdatum: 6 mars 2026.

Tid: Kl.09.30-12.30. Pensionärsorganisationerna har ett gemensamt eget möte kl. 09.00-09.30

Plats: Vänersborg, Residenset vid Torget. Konferensrum: Biosalongen

Närvarande politiker

Helén Eliasson, (S) RPR, ordförande, fysiskt

Thony Andreasson Aderum (MP) RPR, ledamot fysiskt

Närvarande ledamöter

Ove Göransson, PRO, fysiskt

Gunnel Brandt, PRO, digitalt

Patricia Valeria Labrana, PRO, fysiskt

Bengt Fernström, PRO, fysiskt

Ann-Christine Baar SPF seniorerna, fysiskt

Eva Stolpe, SPF seniorerna, fysiskt

Anita Afzelius Alm SPF seniorerna, fysiskt

Vakant, SPF seniorerna, ledamot

Zaidi Folias, SKPF, fysiskt

Barbro Westergren, SKPF, digitalt

Karl-Gunnar Wikström SKPF fysiskt

Birgitta Berghänel-Sikberger, RPG, digital

Närvarande ersättare

Kerstin Carlsdotter, PRO, fysiskt

Sven Carlsson, PRO, digitalt

Ritha Lindh, PRO, digitalt

Gerd Lindström, PRO fysiskt

Agneta Nero Andersson, SPF seniorerna, fysisk

Ann-Katrin Jönsson, SPF seniorerna, fysiskt

Lena Gustafsson SPF seniorerna, digitalt

Birgitta Carlander, SKPF, fysiskt
Gunilla Eriksson, SKPF, fysiskt
Håkan Persson, SKPF, fysiskt
Arne Brännström, RPG, fysiskt

Övriga närvarande

Föredragshållare:

Kaarina Sundelin, Koncernstab uppdrag och produktion av hälso- och sjukvård, direktör.
Ann-Sofi Isaksson, avdelningschef, ledning.
Magnus Kronvall, avdelningschef, ledning.
Martin Thiel, verksamhetschef ögonkliniken NU sjukvården
Thomas jh Andersson, Huvudprojektledare Sahlgrenska Life
Camilla Tengström, sekr. koncernstab, kansli och säkerhet,

Förhinder

Lars Holmin (M) RPR, vice ordförande
My Alnebratt (S) RPR, ledamot
Stefan Svensson (KD) RPR, ledamot
Göran Holmberg, SPF seniorerna ersättare

*Presidiet för (RS) regionstyrelsen och (OSN) operativa hälso- och sjukvårdsnämnden ingår i regionala pensionärsrådet sedan våren 2023.
SPRF ingår numera i SKPF*

Mötet inleddes med film **”Samverkan på riktigt”**

Intervjun med Ann-Christine Baar, distriktsordförande SPF Seniorerna och ledamot i regionala pensionärsrådet, där hon berättar om sina erfarenheter av att vara med och bidra i pensionärsrådet.

[Pensionärsråd - Västra Götalandsregionen](#)

1. Anteckningar från föregående mötet 3 december 2026 Tema: Miljö- och regionutveckling ur ett äldreperspektiv - Havet sjöarna maritimt och miljö

Anteckningarna godkändes.

2. Dagen tema: Hälso-och sjukvård ur ett äldreperspektiv.

Kaarina Sundelin, Ann-Sofi Isaksson och Magnus Kronvall deltog digitalt på mötet.

Genomgång av KoK-boken om primärvård för äldre. Ordförande föreslog att Ann-Sofie Isaksson sammanställer de tre sidorna i presentation som rörde samtliga 49 kommuner och gör till ett PM som skickas ut till regionala pensionärsrådet. Mycket informativt att sprida i pensionärsorganisationerna.

Kaarina Sundelin kaarina.sundelin@vgregion.se framförde att om RPR uppmärksammar återkommande missnöje kring en vårdcentral, eller om en vårdcentral saknar telefonnummer till en äldre- sjuksköterska på sin hemsida, får rådet gärna kontakta henne eller Ann-Sofie Isaksson ann-sofi.isaksson@vgregion.se Se deras presentation i

bilaga 1.

3. Frågor från PRO

3.1." Skrivelse angående rehabiliteringskedja vid synnedsättning och blindhet. Det är nödvändigt att säkerställa en fungerande rehabiliteringskedja. Dagens ordning, där syncentralerna är placerade på expertnivå och själva avgör tillträdet, är otillräcklig. Insatser ska ges efter behov – inte efter subjektiva bedömningar av synskärpa. "

Bifogad bilaga 2 och 3. Litteratur, rehabiliteringens framväxt och framtid inom synområdet (avsnitt s. 60–68) samt Att finna nya vägar, Hjälpmedelsinstitutet.

Martin Thiel, verksamhetschef ögonkliniken NU sjukvården har bjudits in till mötet för genomgång av lägesituationen inom Makuladegeneration

Makuladegeneration (AMD) är en ögonsjukdom som drabbar gula fläcken, den del av näthinnan som gör att vi kan se skarpt, läsa, känna igen ansikten och urskilja detaljer. När området försvagas påverkas det centrala seendet, medan sidoseendet vanligtvis finns kvar. Sjukdomen är vanligast hos äldre. Ärftlighet är en känd riskfaktor och rökning ökar risken kraftigt. Sjukdomen har också betydande social påverkan i vardagen.

Två huvudtyper – båda är kroniska

- **Torr AMD** – den vanligaste formen. Syncellerna bryts långsamt ner under flera år.
- **Våt AMD** – mer ovanlig men allvarligare. Nya sköra blodkärl växer under näthinnan och läcker vätska, vilket gör att synen snabbt försämras. Detta kräver snabb behandling, främst med injektioner i ögat och ibland laserbehandling.

Martin Thiel hade inget bildspel.

Det pågår mycket inom ögonsjukvården. Aktörer som företräder personer med Retinitis Pigmentosa (RP) behöver begära en fullständig översyn av både sjukvården och rehabiliteringen för personer med synnedsättning och blindhet. Den 9 december 2025 beslutade Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden att bifalla motionen om att införa vårdval inom ögonsjukvården. Ärende 5 Bilaga § 262A Diarienummer SSN 2024-00638.

Motionen om vårdvalögon återremitterades vid regionfullmäktige 2026-02-17:

[Politiska sammanträden och möteshandlingar - Möten - regionfullmäktige \(2026-02-17\)](#)

Regionstyrelsen 3 februari beslöt att ge bifall till motion av Stefan Svensson (KD) och Pernilla Wendesten (KD) om finansiering vid operation av grå starr. Den handlar om att utreda mellanskillnads kostnad av lins för den enskilda individen. För närvarande ingår standards lins för avstånd. Multifokala lins ingår för närvarande inte. Det finns många frågor kring detta, är det sjukvård eller rehabilitering. Många i den tänkta målgruppen har AMD torr eller våt. (**AMD står för Age-related Macular Degeneration, på svenska åldersrelaterad.**

3.2. "Vi vill också påtala och önska att vi får en nedsättning av vaccineringskostnaderna för i första hand Bältros, men att en översyn göres så att ett övergripande vaccineringskydd införes för Bältros, RS virus och TBE till medborgare över 67 år. Kostnadsfritt eller till reducerat pris."

Svar: VGR följer i dagsläget de nationella rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten. Eftersom bältros, RS och TBE ännu inte ingår i de nationella kostnadsfria programmen för äldre, kvarstår avgiften för den enskilde.

[Vaccinationer för dig över 65 år VGR - 1177](#)

3.3. "Gäller det samma för alla vårdcentraler avseende PSA prov? Vi har fått till oss att vissa kallar för provtagning, men det finns vissa som vägrar provtagning."

Svar; Enligt Krav- och kvalitetsbok Vårdval Vårdcentral 2026 ska alla vårdcentraler erbjuda tider för provtagning för OPT. Provtagning ska även erbjudas vid anslutna provtagningsenheter på sjukhus inom Västra Götalandsregionen. Information om prostatacancer-testning:

<https://cancercentrum.se/vast/informationprostatacancer-testning/>

4. Frågor från SPF Seniorerna

Frågor från SPF Seniorerna

Frågor om palliativ vård inom VGR

Processledare för palliativa vårdprocessen, Hans Gunnarsson har besvarat frågorna nedan. Vi länkar även till en sammanställning från höstens dialogturné som på ett bra sätt beskriver nuläget. Svaren speglar den specialiserade palliativa vården och samverkan med primärvård. Gällande allmän palliativ vård så ska alla patienter i alla vårdformer som har behov, få dessa palliativa behov tillgodosedda.

[Rapport Dialogturné Palliativ vård RCC Väst 2025 version 1.0 \(5\).pdf](#)

4.1. "Vilka resurser finns idag för palliativ vård i regionen? "

Kapitel 2.1 Den specialiserade palliativa vårdens organisation och dimensionering.

Svar: Palliativ vård sker ofta i samverkan mellan flera parter. Basal palliativ vård ges på primärvårdsnivå och ingår för VGRs del i uppdragen för vårdcentralerna. Kommunerna ger kommunal primärvård, inkl palliativ vård. Vid behov av specialiserad palliativ vård finns ett uppdrag för sjukhusen att tillhandahålla det i öppna vårdformer, i patientens hem eller inom slutenvården alltefter den enskilde patientens aktuella situation och behov. Det finns specialiserade mobila palliativ team i alla delar av regionen.

4.2. Den regionala medicinska riktlinjen för palliativ vård fastställdes 2025-02-05 och gäller till 2027-02-05. Hur kommer regionens riktlinjer att uppdateras utifrån Socialstyrelsens nya riktlinjer för palliativ vård som publicerades i december 2025, och kommer att gälla från i vår?

Svar: RMR palliativ vård bygger på de nationella kunskapsstöden, Nationellt vårdprogram palliativ vård 2023 (kommer en ny reviderad version senare i vår) och Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Palliativ vård 2022 (planeras revidering i höst). Någon omedelbar uppdatering av RMR med anledning av Socialstyrelsens riktlinjer planeras inte.

4.3. I RMR uttrycks målen som "strävan mot". Vad har uppföljningen visat om efterlevnaden av målen?

Svar: RMR ligger till grund för rapporten och sammanfattas i kap 3.1
Överensstämmelse mellan nuläge och RMR för palliativ vård

”4.4. Palliativ vård ska enligt de nya riktlinjerna omfatta mer än bara slutskedet för allvarligt sjuka. Kommer det att påverka hur man ser på inläggningen på hospice? Idag skriver läkarna inte remiss för hospicevård förrän i livets absoluta slutskede när all behandling (även icke kurativ som till exempel palliativcytostatika) är avslutad och patienten har omfattande medicinska behov som avancerad smärtlindring och andningsvård. Samtidigt finns det lediga platser på hospice och patienter och anhöriga som har det väldigt tungt utan att vara i allra sista stadiet. Vilka resurser finns för denna grupp? (Kommunalt korttidsboende kan inte tillgodose denna grupps behov).”

Svar: Det kommer troligen inte att påverka vården på hospice som avser just vård i livets slutskede och där specialiserad palliativa vårdinsatser kan ges. Den palliativa vården behöver lyftas generellt såväl allmän palliativ vård, tidig identifiering av palliativa vårdbehov, integrering av palliativ vård med annan vård och den specialiserade palliativa vården. Se dialograpport

4.5. På vilka sätt har smittskyddsläkarna inom VGR uppdaterat och utvecklat sina anvisningar och krav gällande hygienrutiner på vård- och omsorgsboenden inför en möjlig kommande pandemi?

Svar: En möjlig kommande pandemi kan inträffa när som helst och går inte att förutsäga. Det är därför viktigt att vårdgivaren kontinuerligt ser över och arbetar systematiskt med att säkerställa goda hygienrutiner i sin verksamhet så att verksamheten har ett gott utgångsläge när nästa pandemi inträffar. Ytterst är det vårdgivarens ansvar att hela tiden bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa god vårdhygienisk standard i sin verksamhet. Vårdgivaren ska beskriva och fastställa de processer verksamheten behöver för att säkra kvaliteten i verksamheten. Vårdgivaren kan ta hjälp i detta arbete av vårdhygienisk expertis. I Västra Götalandsregionen finns fyra separata vårdhygieniska enheter som samtliga har som sin uppgift att stödja de som är ansvariga verksamhetsutövare på regionens vård- och omsorgsboenden inom respektive vårdhygienisk enhets geografiska ansvarsområde.

Verksamhetsnära rutiner hjälper vårdhygienenheter med. De har nära samarbete med verksamheterna som enligt lag har det uppdraget och ansvaret.

5. Vad sker på Sahlgrenskas tomter, "byggs det med tydligt miljökrav, hela vägen".

Västra Götalandsregionen styr ny-, om- och tillbyggnationer enligt Miljömål 2030, vilket innebär att projekten ska:

- **Använda resurssnåla och giftfria material**
Fokus på återbruk, återvinning och att undvika farliga kemikalier.
- **Minska klimatpåverkan**
Målet är att till 2030 nå 85 % minskning av direkta och 50 % av indirekta växthusgasutsläpp. Detta påverkar materialval, energilösningar och entreprenadmetoder.
- **Skydda och stärka biologisk mångfald**
Hänsyn ska tas till ekosystemtjänster, grönytor och naturvärden i byggprojekt.
- VGR:s fastighetsverksamhet är **ISO 14001-certifierad**, vilket innebär att arbetet ska:
 - ✓ följa miljölagar och andra krav,
 - ✓ ha rutiner för att identifiera och minska miljöpåverkan,
 - ✓ sätta mål och arbeta med kontinuerliga förbättringar,
 - ✓ dokumentera och följa upp miljöarbetet systematiskt.
 - ✓ All byggverksamhet ska dessutom följa VGR:s miljöpolicy, med fokus på hälsofrämjande och resurshushållande arbete som minskar negativ miljöpåverkan.

6. Budget

Under mötet informerades det om att planeringsunderlagen nu har kommit in och det ligger till grund för det fortsatta budgetarbetet. Regionen står inför flera stora åtaganden, bland annat kopplat till den fortsatta inflationen, kraven på att förbättra tillgängligheten i vården och det växande behovet av kompetensförsörjning. Även civil beredskap lyftes som ett område med ökade krav. Samtidigt väntar omfattande prioriteringar och investeringar inom hälso- och sjukvården, inte minst inom läkemedelsområdet där precisionsmedicin bedöms bli kostnadsdrivande. Budgeten kommer att presenteras i juni, och arbetet sker dessutom under ett valår, vilket också präglar processen.

7. Övrigt

Återkoppling från Katti Hoflin efter mötet på Tema kultur 10 september 2025
Vad gäller "viktigt med tillgängligheten" till kulturen, främst förbindelse med kollektivtrafiken till och från kulturella evenemangskvällar och helger så finns inget nytt att säga direkt; jag har varit i kontakt med regional samhällsplanering som jobbar mot IKN och de har inget de vill tillföra just nu angående detta. Från Kulturförvaltningens håll kommer vi ta med oss rekommendationerna i rapporten *Vägen till kultur – en restidsanalys* in i arbetet med den nya kraftsamlingen i RUS:en "Ökad robusthet genom samverkan i samhällsplanering".

Katti kan vid nästa tillfälle berätta mer om hur VGR samverkar och samarbetar med kommunerna utifrån inspelet om teknisk utrustning på särskilda boenden i kommunerna och önskemålet om lunchföreställningar i kommunerna (teater/sopplunch). Hon kan då även berätta mer om arbetet med programläggning i våra egna kulturverksamheter om det önskas. Även frågan om "kulturkatalog på nätet" kan hon presentera lite kring.

De delregionala nämndernas arbetssätt togs åter upp på dagens möte. Representanter i RPR som även ingår i DRN ser behov av förbättringar i nämndernas arbete. RPR ombeds av ordföranden att förbereda frågor, förslag och synpunkter inför junimötet, då Dennis Jeryd (S), politisk sekreterare, och Ann-Sofie Rundberg bjuds in till dialog.

Nästa möte 5 juni 2026 Tema: Kultur, Katti Hoflin

Helén Eliasson
Ordförande, regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Sekr. Camilla Tengström,
Samordnare, verksamhetsstöd.
koncernstab, kansli och säkerhet